

Ordføreren: Hvad Bemærkningen til Endringsforslaget Nr. 1 b angaaer, maa det jo ganske vist erkjendes, at det ikke er nogen absolut Nødvendighed, at de Ord: „og forsaavidt den ikke opnaaes ad Frivillighedens Bei“ indskrives; men Udvalget har troet, at det vilde have en gavnlig Virkning at henlede Sogneforstanderskabernes Opmærksomhed paa Frivilligheden. Den benyttes vist adskillige Steder, men det er dog ikke uden Exempel, at Sogneforstanderskabene, naar ingen Anviisning dertil gives, aldeles forbigaae Frivilligheden og alene ved Ligning udskrive, hvad der er nødvendigt. At det ikke er nogen overmaade vigtig Sag, om disse Ord optages eller ikke, erkjender jeg; men efter Udvalgets Skjønnende vil det dog være heldigere, at de optages, end at de udelades. Det vil nu blive at afgjøre af det ærede Thing, om det bifalder Udvalgets eller den ærede sidste Talers Anskuelse om denne Sag.

Hvad dernæst Bemærkningerne til § 3 angaaer, er det jo vel i Grunden ganske vist, at Loven ophører af sig selv, saasnart de ekstraordinære Forhold ophøre; men der er dog Tilfælde, hvor det kan være nødvendigt, at der udstedes en Bekjendtgjørelse om, at de ere ophørte. Der kan være ganske unge Mennesker, som have en Familie, der ere udkommanderede, ikke efter de ekstraordinære, men efter de ordinære Udskrivningslove, og paa hvem denne ekstraordinære Lov vedblivende kunde anvendes, naar de, efterat hele den store Mæsse er kommen hjem, forblive i Tjenesten, og det er naturligtvis ikke Meningen. At der skulde være nogetstundt Ukonstitutionelt — eller hvad jeg skal kalde det — ved at overlade Indenrigsministeren at udfærdige den Bekjendtgjørelse, kan Udvalget paa ingen Måde erkjende. Hvad det er, Indenrigsministeren skal bekjendtgjøre, forekommer mig klart at fremgaae af Endringsforslaget, naar der staaer: „saasnart de ekstraordinære Forhold . . . ere ophørte, vil derom af Indenrigsministeren være at udfærdige en officiel Bekjendtgjørelse.“ Der behøver altsaa

ikke at staae i Bekjendtgjørelsen, at Loven falder bort; thi det staaer allerede i Loven, at, saasnart de ekstraordinære Forhold ophøre, er Loven ophørt. Her er altsaa kun Tale om en officiel Bekjendtgjørelse om, at de ekstraordinære Forhold ere ophørte, og saa er Sagen efter vort Skjønnende derved afgjort.

Safs: Det er en ganske rigtig Bemærkning med Hensyn til § 1, at det ikke ligefrem behøves at tilføje det, der af Udvalget er foreslaaet, men det kan heller ikke skabe, og aldeles unødvendigt kan jeg ikke ansee det for at være. Den ærede Landstingsmand, som talte derimod (Strøm), meente, at der ved den under 1 b foreslaaede Tilføining vilde blive lagt et Tryk paa Frivilligheden, idet det ligesom befalede, at der skulde ydes Understøttelse ad Frivillighedens Bei; saaledes forekommer det mig, at man maatte forstaae hans Ytringer. Men det er ingenlunde Tilfældet; det ligger ikke i Ordene, og de kunne ikke forstaaes saaledes. Der gives derimod ved disse Ord ligesom en Paamindelse om, en Spore til at yde frivillig Understøttelse, og det vide vi dog meget godt, — lad os ikke rose os selv for meget — at der er mange Sogneforstanderskaber og Borgerrepræsentationer og Kommunalbestyrelser, der vel kunne trænge til en saadan Spore. Jeg troer, at, saafremt denne Tilføining vil bidrage til at opvække Interessesen for at understøtte ad Frivillighedens Bei, er det til Gavn, at den staaer der; den staaer kun for dem, som mulig kunne behøve en Spore, men ikke for dem, der ikke behøve den. — Jeg troer, at den ærede foregaaende Taler allerede har besvaret, hvad der er udtalt med Hensyn til den foreslaaede nye § 3. At den skulde være aldeles unødvendig, kan jeg ikke indsee; thi Forhold kunne indtræde af den Art, som den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, og desuden kunne de enkelte Sogneforstanderskaber eller Kommunalbestyrelser ikke bedømme, naar de ekstraordinære Forhold ere ophørte; det behøve de en Erklæring om. Der var Ingen, som, dengang den